

Politidirektoratet

Sendes til politidirektoratet@politiet.no

NCIS NORWAY

Deres referanse:
201902322

Vår referanse:
201902743

Sted, Dato
Oslo, 10.10.2019

HØRINGSSVAR - FORSLAG TIL NY ARKIVLOV

Det vises til høringsbrev fra Kulturdepartementet av 1. juli 2019 om *NOU 2019: 9 Fra kalveskinn til datasjø - forslag til ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver* (heretter kalt utredningen) med tilhørende e-post fra Politidirektoratet av 5. august 2019 med svarfrist til direktoratet innen 12. oktober 2019.

Nedenfor følger Kripos' merknader til utredningen. Høringsuttalelsen følger systematikken i lovforslaget.

1. GENERELT

Begrepsbruk

Etter Kripos' syn er det positivt med en oppdatering av begrepsbruken i arkivloven. Kripos støtter utvalgets vurdering av begrepet arkiv i allmennspråket¹, og er enig i at begrepet *dokumentasjon* egner seg bedre for å tydeliggjøre hva som er gjenstand for regulering. Også bruk av begrepet *overføring* som erstatning for avlevering og deponering gjør loven lettere å forstå. Kripos er videre enig i at begrepet kassasjon ikke er allment forståelig, og at *sletting* er et bedre begrep. Det påpekes imidlertid at begrepet sletting ikke er entydig hva gjelder elektronisk behandling av informasjon. Sletting kan i teknisk sammenheng bety både at opplysningene gjøres utilgjengelige for daglig bruk, såkalt "logisk sletting", og at opplysningene tilintetgjøres. Kripos legger til grunn at ordet sletting brukes i sistnevnte betydning i utkastet til ny arkivlov.

---

¹ NOU 2019: 9 s. 49 øverst høyre spalte.

Kripos

2. INNLEDENDE BESTEMMELSER

§ 1 - Lovens formål

Kripos er enig i at ny arkivlov bør ha en formålsbestemmelse, og synes i hovedsak bestemmelsen er godt utformet.

Det kan imidlertid stilles spørsmål om hvorvidt forsvarlig drift av offentlig virksomhet egner seg for regulering i en lov om bevaring av dokumentasjon for ettertiden, jf. forslag til ny arkivlov § 1 annet ledd bokstav b. Det vises til utvalgets overveielser tilknyttet formålsbestemmelsen², hvorfra det hitsettes:

Hverken grunnloven eller offentleglova pålegger offentlige myndigheter noen plikt til å dokumentere sin virksomhet. De forutsetter ganske enkelt at dokumentasjon finnes ved at offentlige organer skaper dokumentasjon som en naturlig og selvsagt del av sin virksomhet. Også arkivlova bygger på en uttalt forutsetning om at offentlige organer skaper dokumentasjon som danner basis for arkiver. Forvaltningsloven stiller imidlertid enkelte krav om dokumentasjon av offentlig myndighetsutøvelse. Dokumentasjon av offentlig virksomhet er en forutsetning for forsvarlig drift og for offentlighet og kontroll med forvaltningen. Å legge til rette for en hensiktsmessig dokumentasjonsforvaltning i offentlig virksomhet er således et viktig formål med loven.

Det er etter vår vurdering lite treffende å trekke frem Grunnloven i denne sammenheng, men uavhengig av det, er det klart at verken Grunnloven eller offentleglova pålegger offentlige myndigheter å dokumentere sin virksomhet. Det finnes imidlertid en lang rekke lover og annet regelverk som inneholder dokumentasjonskrav, jf. utredningen punkt 14.2.3.

Forsvarlig drift av offentlig virksomhet innebærer langt mer enn å produsere dokumentasjon, selv om en effektiv kontroll av forvaltningen i stor grad vil avhenge av slik dokumentasjon. Forsvarlig ressursbruk, både personellmessig og økonomisk, forsvarlig skjønns- og maktutøvelse og et hensiktsmessig regelverk er viktige faktorer i forsvarlig drift av offentlig virksomhet. Slik Kripos forstår utvalget, er bakgrunnen for forslaget til § 1 annet ledd bokstav b at arkivloven skal legge til rette for en hensiktsmessig dokumentasjonsforvaltning i offentlig virksomhet, jf. utvalgets merknad inntatt over. Kripos foreslår således at lovutkastets § 1 annet ledd bokstav b endres til "*legge til rette for hensiktsmessig dokumentasjonsforvaltning i offentlig virksomhet*". En slik endring vil etter Kripos' syn bedre reflektere formålet med bestemmelsen.

3. PLIKT TIL Å DOKUMENTERE OG TIL Å BEVARE DOKUMENTASJON

Generelt

Forslaget til ny arkivlov pålegger virksomheter som omfattes av loven en omfattende dokumentasjonsplikt. Utvalget synes å forutsette at forvaltningsorganene selv skal vurdere hva som skal dokumenteres, men utredningen gir ikke tydelig anvisning på når dokumentasjonsplikten inntreffer. Det vises for eksempel til punkt 14.4.1³ hvor utvalget skriver at "*Ved etablering av dokumentasjonspliktene i kapittel II signaliseres det tydelig at forvaltningen har et ansvar for aktivt å ta stilling til dokumentasjon av egne*

² Side 88 høyre spalte om forsvarlig offentlig virksomhet.

³ Side 160 høyre spalte.

virksomhetsprosesser". Nedenfor i samme spalte anfører utvalget at forslaget til dokumentasjonsplikt vil

[...] bidra til at de faktiske arbeidsprosessene i forvaltningen dokumenteres, noe som vil bidra til at det som bevares, gir et mer representativt bilde av forvaltningens virksomhet. [...] I lovutkastet legges det også i større grad enn tidligere opp til at vurderingen av hvilke prosesser som skal dokumenteres, og hvordan, i større mulig grad skal skje proaktivt.

Bestemmelsene i kapittel II er kun i begrenset grad vurderingspregede. Etter Kripos' vurdering vil det først og fremst være anledning for å gjøre vurderinger ved oppfyllelsen av §§ 11 og 13. Ved gjennomføring av de andre bestemmelsene i kapittelet, vil det etter forslagets ordlyd være lite rom for at forvaltningen kan gjøre egne vurderinger. Dette er lagt til grunn i merknadene nedenfor.

§ 6 – Dokumentasjonsstrategi

Kripos støtter forslaget om å pålegge virksomheter som faller inn under loven å utarbeide og vedlikeholde en dokumentasjonsstrategi, og at dokumentasjonsstrategien skal vedtas av ledelsen. At ledelsen i en virksomhet må ta stilling til dokumentasjonsstrategien regelmessig vil, slik Kripos ser det, innebære en sterkere ledelsesforankring av dokumentasjonsfaget og bidra til å sikre utarbeidelse og ivaretagelse av nødvendig dokumentasjon.

Lovutkastet § 6 første ledd bokstav f pålegger virksomhetene å referere til styringsdokumenter for blant annet informasjonssikkerhet, personvern og anskaffelser i dokumentasjonsstrategien. Det fremstår som en unødvendig detaljregulering. Det må forutsettes at virksomheter har oversikt over sine styrende dokumenter og hvilke dokumenter som har mulige kryssreferanser. Det er, som utvalget selv påpeker⁴, mulig for virksomheten å organisere de styrende dokumenter på en slik måte at dokumentasjonsstrategien vil inngå i andre styrende dokumenter. Med dagens løsninger for elektroniske kvalitetshåndbøker kan videre referanser i systemet dannes på en annen måte enn ved tekstlige referanser i dokumentene.

§ 7 – Dokumentasjon i felles systemer

Kripos er enig i at det bør avtales hvilken virksomhet som har ansvaret for å sørge for at arkivlovens krav oppfylles dersom flere virksomheter bruker samme system, og at det er hensiktsmessig at virksomhetene står fritt til å fordele ansvaret mellom seg.

Det følger av bestemmelsens første ledd annet punktum at ansvaret for at pliktene etter arkivloven skal påhvile den som er behandlingsansvarlig for personopplysninger i fravær av avtale. Det påpekes i den forbindelse at det etter blant annet personvernforordningen⁵ og politiregisterloven er anledning til å avtale delt behandlingsansvar. Forslaget til bestemmelse vil således ikke alene angi hvem som er ansvarlig for oppfyllelse av arkivloven der hvor behandlingsansvaret er delt mellom flere parter. I tilfeller hvor overordnede og underordnede organer fører dokumentasjon i samme system, noe som er tilfellet i politiet, er vår vurdering at overordnet organ bør ha ansvaret for at arkivlovens krav oppfylles.

⁴ Utredningen punkt 9.4.2 venstre spalte.

⁵ Forordning (EU) 2016/679 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av direktiv 95/46/EF. Gjennomført i norsk lov ved LOV-2018-06-15-38 (personopplysningsloven).

§ 8 – Plikt til å dokumentere virksomhetens kommunikasjon

§ 8 første ledd – plikt til å dokumentere ekstern kommunikasjon

I henhold til § 8 første ledd skal virksomheter dokumentere sin eksterne kommunikasjon. Kripos støtter dette utgangspunktet. Dokumentasjon av ekstern virksomhetsrelatert informasjon er viktig for å skape notoritet om forvaltningsorganers myndighetsutøvelse.

Plikten til å dokumentere etter § 8 første ledd er ikke avgrenset mot muntlig kommunikasjon. Det fremkommer i merknadene til § 8 annet ledd⁶ om dokumentasjon av lederes kommunikasjon at § 8 annet ledd ikke omfatter plikt til å dokumentere de typer kommunikasjon som krever lydbåndopptak, transkribering eller lignende. Kripos legger til grunn at den samme begrensningen gjelder for dokumentasjonsplikten etter § 8 første ledd. En eventuell automatisert dokumentasjon⁷ av muntlig kommunikasjon ville blant annet innebære at forvaltningsorganene måtte foreta lydopptak av alle telefonsamtaler til eksterne mottakere og sørge for automatisk transkribering av disse. En slik praksis vil åpenbart komme i konflikt med arbeidsmiljølovens regler om kontrolltiltak på arbeidsplassen og hensynet til eksterne parters og arbeidstakernes personvern.

Bestemmelsen må etter sin ordlyd forstås slik at all ekstern kommunikasjon til og fra virksomheten skal dokumenteres⁸. Det kommer imidlertid frem i utredningen at kommunikasjonsplikten ikke er ment å være ubetinget. Utvalget uttaler i punkt 14.4.2 at det er "*kommunikasjon som skjer som ledd i myndighetsutøvelse og annen type oppgaveløsning*" som skal dokumenteres. Det gis ikke veiledning om hvordan begrepet "annen type oppgaveløsning" skal tolkes. Kripos legger til grunn at begrepet skal forstås slik at det omfatter oppgaveløsning etter lov, forskrift og instruks som ikke kan anses som myndighetsutøvelse.

Videre uttaler utvalget at dokumentasjonsplikten for ekstern kommunikasjon skal gjelde uavhengig av hvilken kommunikasjonskanal som er valgt, herunder sosiale medier. Utvalget skriver at én-til-én-kommunikasjon som foregår via internett eller sosiale medier skal dokumenteres i henhold til § 8, mens én-til-mange-kommunikasjon kun skal dokumenteres dersom det er nødvendig for å dokumentere virksomhetsprosessene.

Etter Kripos' syn er det uheldig at teksten i forslaget til § 8 setter opp en absolutt plikt til å dokumentere ekstern kommunikasjon, når det tydelig kommer frem i utredningen at dette ikke er intensjonen med bestemmelsen. I henhold til merknadene til bestemmelsen⁹ skal bestemmelsen forstås slik at den kun gjelder virksomhetsrelevant informasjon, jf. formuleringen "*Virksomheter skal dokumentere **sin** eksterne kommunikasjon*" (Kripos' utheving). Dersom loven skal være lett tilgjengelig, bør bestemmelsen klargjøres. Det er ikke åpenbart for allmennheten at bruken av ordet "sin" i bestemmelsen innebærer en begrensning av dokumentasjonsplikten. Som minimum mener Kripos at det bør inntas et vilkår om at

⁶ Utredningen s. 272 venstre spalte.

⁷ Jf. forslaget § 8 tredje ledd.

⁸ "*Virksomheten skal dokumentere sin eksterne kommunikasjon.*"

⁹ Utredningen s. 271.

kommunikasjonen skal ha tilknytning til utøvelse av offentlig myndighet og ivaretagelse av lovpålagte oppgaver. Videre bør bestemmelsen avgrenses mot muntlig kommunikasjon.

§ 8 annet ledd – plikt til å dokumentere virksomhetsrelatert informasjon til og fra personer i ledende stilling

Kripos legger til grunn at forslaget først og fremst knytter seg til dokumentasjon av lederes e-postutveksling, ettersom drøftingen av forslaget i er lagt til utredningens kapittel 15 om fangst av e-post. Bestemmelsen er avgrenset mot muntlig kommunikasjon¹⁰.

En plikt til å dokumentere all virksomhetsrelatert kommunikasjon til og fra personer i ledende stillinger vil medføre at en svært stor mengde dokumentasjon blir ført i arkiv- og saksbehandlingsløsninger uten at dokumentasjonen er av vesentlig betydning for en eventuell forståelse av driften av virksomheten. E-post er, som utvalget selv skriver¹¹, en kommunikasjonsform som brukes til alt fra formell kommunikasjon mellom profesjonelle parter til intern, uformell kommunikasjon mellom kolleger. At en person er ansatt i en ledende stilling vil etter Kripos' syn ikke innebære at all kommunikasjon vedkommende fører er verdt å langtidsbevare.

Det kan videre stilles spørsmål ved om bestemmelsen er overflødig, tatt i betraktning den dokumentasjonsplikt som allerede påhviler offentlig forvaltning. Det vises her til utvalgets betraktninger på side 171 i utredningen, hvor utvalget skriver:

I praksis vil det meste av den kommunikasjonen det er snakk om være omfattet av andre dokumentasjonsplikter, enten lovutkastet § 11 om plikt til å dokumentere avgjørelser mv. eller omfattet av lovutkastet § 8 første ledd om ekstern kommunikasjon.

Etter Kripos' syn bør bestemmelsen fjernes dersom den allerede er dekket av andre bestemmelser. Utvalget drøfter ikke hvilken kommunikasjon som eventuelt ikke blir dekket av lovutkastet §§ 8 og 11, og det er således ikke klart hvilken kommunikasjon som ikke vil bli dokumentert dersom bestemmelsen tas bort. Det bør eventuelt utredes nærmere hvorvidt det foreligger et reelt behov for en slik regulering før det fattes beslutning om å beholde bestemmelsen.

Dersom bestemmelsen skal beholdes, bør begrensningene i omfanget etter Kripos' syn fremkomme i selve lovteksten. Det foreslås derfor at det inntas i lovteksten at bestemmelsen er avgrenset mot muntlig kommunikasjon, og at kun virksomhetsrelatert informasjon er omfattet, jf. merknadene til bestemmelsen på s. 272 høyre spalte.

§ 9 – Plikt til å dokumentere informasjonssystemer, databaser, registre mv.

Lovutkastet § 9 pålegger virksomheter å dokumentere informasjonssystemer, databaser og registre mv. som inneholder dokumentasjon som skal langtidsbevares. Bestemmelsen er i stor grad overlappende med personvernforordningen, og er begrunnet med at bestemmelsen vil øke leverandører og forvaltningens bevissthet om at det at det stilles arkivkrav til fagsystemer, og gjøre det enklere å få oversikt over regelverket¹².

¹⁰ Utredningen s. 272 venstre spalte.

¹¹ Utredningen punkt 15.2 på s. 166 høyre spalte.

¹² Utredningen punkt 14.4.4 annet avsnitt.

Kripos støtter utgangspunktet om at det kan lette gjenbruk av opplysninger på et senere tidspunkt dersom det foreligger en overordnet beskrivelse av databasen og dens utvikling og eventuelle avslutning, jf. bestemmelsens annet ledd bokstav a). Det settes imidlertid spørsmålsteget ved om lovutkastet § 9 annet ledd bokstaver b) – e) er nødvendige, all den tid de i stor grad er direkte overlappende med personvernforordningen artikler 30 og 32.

§ 11 – Plikt til å dokumentere avgjørelser mv.

Bestemmelsen pålegger offentlig forvaltning en dokumentasjonsplikt. Dokumentasjonsplikten gjelder alle avgjørelser som treffes under utøvelse av offentlig myndighet, jf. § 11 første ledd. Nåværende arkivlov pålegger ikke en dokumentasjonsplikt, og forslaget utgjør således en utvidelse av pliktene som påhviler forvaltningen etter arkivloven. Det er på det rene at offentlig forvaltning allerede er pålagt dokumentasjonsplikt i forvaltningsloven og en rekke særlover, jf. utredningen punkt 14.2.3. Om dette uttaler utvalget på side 159 høyre spalte:

Utbredelsen av spesifikke dokumentasjonsplikter i særlovgivningen kan tyde på at den generelle dokumentasjonsplikten etter forvaltningsloven og allmenn forvaltningspraksis (dokumentasjonsforvaltningen) ikke i tilstrekkelig grad sørger for at forvaltningen dokumenterer sin virksomhet.

Kripos kan ikke slutte seg til dette argumentet. Det avgjørende må, slik Kripos ser det, være om forvaltningen dokumenterer sin virksomhet i tilstrekkelig grad, ikke om den gjør det som følge av særlovgivning eller en generell dokumentasjonsplikt. En kartlegging utvalget har fått gjennomført¹³ viser at det er et stort antall dokumentasjonsplikter i særlovgivningen, og at det finnes dokumentasjonsplikter på de fleste samfunnsområder. Det fremkommer ikke av kartleggingen at den samlede dokumentasjonsplikten som er pålagt forvaltningen, både generelt og i særlovgivning, er mangelfull. Spørsmålet blir da hvilket behov en dokumentasjonsplikt i arkivloven er ment å dekke.

Utvalgets forslag slik det står reiser etter Kripos' syn et spørsmål om offentlige myndigheter skal skape dokumentasjon kun for dokumentasjonens skyld, uten at dokumentasjonen er nødvendig for gjennomføringen av lovpålagte oppgaver, herunder ivaretagelse av borgernes rettigheter. Den eksisterende arkivloven ble utarbeidet under forutsetning av at forvaltningen skaper den dokumentasjonen som var nødvendig for at forvaltningen skulle utføre sine oppgaver etter lov, forskrift og instruks¹⁴. Den dokumentasjonen kan så bevares for ettertiden. Etter Kripos' syn er dette et fornuftig utgangspunkt. I utkast til ny forvaltningslov § 10 slås det fast at saksbehandling i forvaltningen skal være skriftlig¹⁵. Forslaget i utkast til ny arkivlov medfører en betydelig utvidelse av forvaltningens dokumentasjonsplikt sammenlignet med forslaget til ny forvaltningslov, uten at Kripos kan se at det er gjort tilstrekkelige vurderinger av konsekvensene for forvaltningens ressursbruk. Etter Kripos' syn er det viktigste at forvaltningen skjøtter sine oppgaver etter lov, forskrift og instruks på en tilfredsstillende måte, og at tilstrekkelig dokumentasjon til å ivareta samfunnets interesse i å føre kontroll med forvaltningen oppbevares. Bevaring av dokumentasjon for ettertiden bør, slik Kripos ser det, ikke alene være grunnlag for å pålegge forvaltningsorganer en utvidet dokumentasjonsplikt. Dersom offentlige myndigheter skal produsere dokumentasjon som ikke er nødvendig for ivaretagelsen av deres oppgaver etter lov, men kun for å bevare dokumentasjon for formål etter arkivloven, må det, etter Kripos' syn, gjennomføres en mer grundig utredning, hvor

¹³ Utredningen punkt 14.2.3.

¹⁴ Utredningen punkt 14.4.1 første avsnitt.

¹⁵ NOU 2019: 5 s. 19.

offentlige myndigheters dokumentasjonsplikt, både i forvaltningsloven og særlovgivningen, må være gjenstand for gjennomgang.

Spørsmålet er videre om en eventuell dokumentasjonsplikt bør fremkomme av arkivloven eller forvaltningsloven. Utvalget vurderer dette i punkt 14.4.6, og kommer til at dokumentasjonsplikten bør fremkomme av arkivloven, eventuelt med henvisninger til arkivloven fra forvaltningsloven o.a. Slik Kripos ser det, bør forvaltningsorganers dokumentasjonsplikt knyttes til lovbestemmelsene som regulerer forvaltningsorganenes myndighetsutøvelse, det vil si bestemmelsene i forvaltningsloven. Eventuelle behov for dokumentasjon som ikke følger av dokumentasjonsplikten i forvaltningsloven, bør søkes dekket ved reguleringer i særlovgivning. Slik vil behovet for langtidsbevaring av dokumentasjon kunne vurderes opp mot andre relevante hensyn i forvaltningen, som for eksempel effektivitet og ivaretagelse av borgernes rettigheter på avgjørelsestidspunktet. Dersom forvaltningen skal pålegges å dokumentere kun for langtidsbevaringsformål, bør den økte belastningen på forvaltningen utredes nærmere.

§ 15 – Pålegg om å dokumentere

I henhold til lovutkastet § 15 kan Nasjonalarkivet pålegge virksomheter å dokumentere forhold som ikke er omfattet av dokumentasjonspliktene i §§ 7-11 dersom "sterke grunner" taler for det. Om begrepet "sterke grunner" sier utvalget i punkt 14.4.7 at forslaget omfatter "vesentlige hendelser, beslutninger, prosesser og forhold som ikke faller inn under de alminnelige dokumentasjonspliktene §§ 7 til 11" dersom det er "åpenbart" at dokumentasjonen vil ha interesse for ettertiden. Det er Kripos' syn at det bør utvises forsiktighet med å pålegge forvaltningen ekstraordinære dokumentasjonsplikter utelukkende for langtidsbevaringsformål. Ved vesentlige hendelser i samfunnet, som for eksempel terrorangrepene 22. juli 2011, vil aktuelle forvaltningsorganer regelmessig bruke alle tilgjengelige ressurser på å gjennomføre de tiltak som er nødvendige for å ivareta samfunnets interesser på hendelsestidspunktet. Et pålegg om å gjennomføre ekstraordinære dokumentasjonsplikter bør således vurderes opp mot ressursuttaket det vil medføre.

4. KRAV TIL FORVALTNING AV DOKUMENTASJONEN

§ 17 – Tilgjengeliggjøring av dokumentasjon. Eierskap.

Bestemmelsen pålegger virksomheter som er omfattet av loven å tilgjengeliggjøre informasjon så lenge tilgjengeliggjøring ikke strider mot lov eller bestemmelser i medhold av lov. Utvalget skriver i merknadene til bestemmelsen at "*Bestemmelsen innebærer ikke konkrete handleplikter, men må leses som en ambisjon om at offentlig forvaltning ikke nøyer seg med å kun gjøre dokumentasjon tilgjengelig på forespørsel eller i ikke-digital form*". Det bemerkes i denne sammenheng at mangel på behandlingsgrunnlag etter personvernforordningen kan utgjøre en lovbestemt begrensning av anledningen til å tilgjengeliggjøre personopplysninger som ikke er underlagt taushetsplikt¹⁶.

§ 21 – Overføring av digital dokumentasjon til utlandet

I henhold til bestemmelsen kan digital dokumentasjon omfattet av loven overføres til utlandet dersom vilkårene i personvernforordningen artikkel 44 og 45 er oppfylt. Bestemmelsen skiller ikke mellom dokumentasjon som inneholder personopplysninger og dokumentasjon som ikke gjør det. Etter Kripos' syn vil bestemmelsen unødvendig begrense virksomheters mulighet til å benytte seg av skytjenester for dokumentasjon som ikke inneholder personopplysninger.

¹⁶ Se for eksempel Datatilsynets vedtak i sak 19/00754 av 4. september 2019.

Eventuell risiko ved overføring til land som ikke er medlem av EU og heller ikke er et godkjent tredjeland bør håndteres ved gjennomføring av en risikovurdering før en eventuell overføring finner sted.

For dokumentasjon som inneholder personopplysninger er bestemmelsen i stor grad overflødig. Den er en ren gjentakelse av bestemmelsene i personvernforordningen, med unntak av innholdet i risikovurderingen i første ledd bokstav a), reguleringen av innholdet i databehandleravtalen i første ledd bokstav b) og kravet om en nasjonal kopi ved langtidsbevaring i utlandet i første ledd bokstav c).

Hva gjelder innholdet i risikovurderingen, jf. § 21 første ledd bokstav a), er kravene i utkastet sammenfallende med personvernforordningen, i tillegg til et krav om en vurdering av forholdet til rikets sikkerhet. I henhold til lovutkastets § 4 annet ledd går bestemmelsene i sikkerhetsloven¹⁷ foran bestemmelsene i arkivloven. Dersom det kan få konsekvenser for rikets sikkerhet at opplysninger blir kjent for uvedkommende, blir utilgjengelige eller blir endret, skal opplysningene behandles i henhold til bestemmelsene i sikkerhetsloven, jf. sikkerhetsloven kapittel 5. Kripos kan derfor ikke se behovet for å innta rikets sikkerhet som et hensyn som skal ivaretas i risikovurderingen etter arkivloven.

Kravet om å innta et vilkår i databehandleravtalen om tilsyn av arkivmyndighetene vil etter Kripos' syn stride mot formålet med personvernforordningen og prinsippet om fri flyt av varer og tjenester i EØS. Det er kun meget begrenset anledning til å gjøre unntak fra personvernforordningen i nasjonal lovgivning, og å sette vilkår om innholdet i databehandleravtaler vil i praksis føre til at Norges anledning til å benytte seg av skyleverandører i EU blir begrenset sammenlignet med andre EU- og EØS-land. Det er ikke åpenbart for Kripos at Norge har anledning til å innføre en slik begrensning.

5. SÆRLIG OM PERSONOPPLYSNINGER

§ 22 – Informasjon om behandlingsansvar og felles behandlingsansvar

Bestemmelsens to første setninger er en ren gjengivelse av personvernforordningen. Etter Kripos' syn bør det vurderes om gjengivelsen er nødvendig.

Bestemmelsens siste setning pålegger blant annet virksomheter å offentliggjøre innholdet i avtaler om delt behandlingsansvar på virksomhetens nettsider. Kripos bemerker at for politiets del kan en slik avtale inneholde informasjon som er taushetsbelagt i henhold til politiregisterloven § 23 første og annet ledd. Offentliggjøring av avtalene vil ikke være gjennomførbart i slike tilfeller, og det bør etter Kripos' syn inntas en begrensning i bestemmelsen for opplysninger underlagt taushetsplikt.

§ 24 - Behandling av personopplysninger for arkivformål i allmennhetens interesse

Lovutkastets § 24 hjemler behandling av personopplysninger for arkivformål i allmennhetens interesse hos Nasjonalarkivet, kommuner, fylkeskommuner og offentlig eide arkivinstitusjoner. Hva som ligger i uttrykket "arkivformål i allmennhetens interesse" er ikke utdypet i utredningen. Utvalget viser kort til fortalepunkt 158 i personvernforordningen, og skriver om

---

¹⁷ LOV-2018-06-01-24 (sikkerhetsloven).

uttrykket "varig verdi"¹⁸ at "[...] det [må] være tilstrekkelig at arkivfaglig myndighet og arkivfaglig ekspertise mener at dokumentasjonen har slik verdi".

Forslaget til ny arkivlov forutsetter at dokumentasjon som skal langtidsbevares skal oppbevares hos tilvirkeren av dokumentasjonen frem til avlevering til en arkivinstusjon. Tilvirkeren av dokumentasjon, som oftest den behandlingsansvarlige, vil ha behov for veiledning for å kunne avgjøre hvorvidt opplysninger kan viderebehandles for arkivformål i allmennhetens interesse. Det anbefales at det foretas en nærmere arkivfaglig vurdering av hvilken dokumentasjon som kan anses å ha varig verdi for allmennheten, eventuelt i hvilken form slik dokumentasjon skal foreligge, og at veiledningen gjøres tilgjengelig for virksomheter med behov. Kripos ser at kontakten med arkivinstusjonene som følge av § 27 om dataminimering kan fylle noe av veiledningsbehovet, men dersom den behandlingsansvarlige innledningsvis skal stå for langtidsbevaringen, kan behovet for veiledning oppstå lenge før avlevering.

6. TILSYN, SANKSJONER OG STRAFF

§ 40 – Klagerett for massemedia

Utvalget anfører at massemedia og organisasjoner for massemedia har en særlig aktuell interesse i etterlevelsen av arkivloven, og klageadgangen er derfor forbeholdt disse. Begrensningen er kun kort drøftet i uttalelsen. Kripos vil bemerke at en manglende dokumentasjon i forvaltningen vil kunne ramme enkeltpersoner vel så hardt som massemedia, jf. lovutkastets formålsbestemmelse, og det er således ikke umiddelbart klart for Kripos hvorfor en mangel på etterlevelse av dokumentasjonsplikten ikke skal kunne påklages av en enkeltperson mangelen har fått konsekvenser for. Spørsmålet bør etter Kripos' syn utredes nærmere.

§ 41 – Tilsyn og pålegg

Bestemmelsen gir Nasjonalarkivet anledning til å pålegge virksomheter å rekonstruere dokumentasjon som har gått tapt som følge av brudd på plikter etter lovutkastet. Det fremkommer av utredningen at pålegg om rekonstruksjon kun kan benyttes dersom rekonstruksjon er mulig og ikke uforholdsmessig kostbart sammenholdt med dokumentasjonens verdi og lovbruddets art. Disse forbeholdene bør etter Kripos' syn fremgå av lovteksten.

7. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Utkastet til ny arkivlov forutsetter stor grad av automatisering i dokumentasjonsprosessen, jf. bl.a. utredningens kapittel 15 om fangst av e-post og § 8 tredje ledd som pålegger virksomhetene å gi tilsatte tilgang til automatiserte verktøy for å ivareta plikten til å dokumentere virksomhetens eksterne kommunikasjon.

Innkjøp og produksjonssetting av automatiserte løsninger for fangst av e-post, som kun fanger det som har dokumentasjonsverdi og ivaretar hensyn til personvern, vil kreve store økonomiske og personellmessige ressurser. Investering i automatiseringsløsninger for

---

¹⁸ Se personvernforordningen fortalepunkt 158: "Offentlige myndigheter eller offentlige eller private organer som oppbevarer fortegnelser av allmenn interesse, bør være tjenester som i henhold til unionsretten eller medlemsstatenes nasjonale rett har en rettslig forpliktelse til å innhente, bevare, vurdere, organisere, beskrive, kommunisere, fremme, spre og gi tilgang til fortegnelser av *varig verdi* i allmennhetens interesse."

produksjon av dokumentasjon vil komme i tillegg til nødvendige investeringer i fagsystemer. Etter Kripos' syn vil det være nødvendig med en anselig økning i IKT-investeringsmidler for politiet før en slik løsning kan innføres. Videre vil det være nødvendig med overgangsbestemmelser i en utstrakt periode for å gi virksomhetene nødvendig tid til å teste og produksjonssette automatiseringsløsninger.

Med hilsen

Vigleik Antun
ass. sjef Kripos

Saksbehandler:
Kathrine Rogstad
seniorrådgiver
Telefon: 23 20 89 17